

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Монгол Улсын Үндэсний номын сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд
хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/195/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Улаанбаатар хот

2024 он

Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг

Утас: 261665 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn

Аудитын менежер С.Нацагдорж

Утас: 261628 Цахим хаяг: natsagdorjs@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Д.Эрдэнэчимэг

Утас: 261628 Цахим хаяг: erdenechimegd@audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн:

Пийк ОМ Аудит ХХК-ийн захирал Б.Жаргалсайхан

Утас: 99862066, 99041628

Цахим хаяг: peakomauditllc@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024.02.23 № 07/367

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Монгол Улсын Үндэсний номын сангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Монгол Улсын Үндэсний номын сангийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлын онцолсон хэсэг

Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны “Чингис хаан музей байгуулах тухай” 280 дугаар тогтоолын 2.2, Соёлын сайдын 2022 оны 1/52 дугаар албан даалгавар, 2022 оны А/306 дугаар тушаалын хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд Монгол Улсын Үндэсний номын сангийн хөрөнгөд бүртгэлтэй 166,787.4 мянган төгрөгийн Алтан ганжуур судар, Эрдэнийн товч, Алтаар бичсэн Жадамба судар, үйсэн дээр бичсэн ном зэрэг 35 ширхэг, түүх, соёлын хосгүй үнэт, үнэт дурсгалуудыг Чингис хаан музейд түр гэрээгээр хүлээлгэн өгсөн байна.

Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2023 оны 568 дугаар тогтоолоор түр гэрээгээр шилжүүлсэн хөрөнгө болон Галдан туслагчийн эрдэнийн эрхи, модон шогол, эсгий шогол зэрэг түүх, соёлын хосгүй үнэт, үнэт дурсгалын нийт 695 ширхэг 218,012.4 мянган төгрөгийн үнэ бүхий хөрөнгийг балансаас баланст шилжүүлэх шийдвэр гарсан, харин зөөж тээвэрлэх зөвшөөрлийг Соёлын Яамнаас авч шийдвэрлэнэ.

Аудитын гол асуудал

Соёлын сайдын 2022 оны А/156 дугаар тушаалаар Монгол Улсын Үндэсний номын сангийн шинэ барилгад ашиглах тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил худалдан авах 14 багц тендер зохион байгуулахаар баталснаас 2023 онд 12 багц тендер зарлагдаж 11 багцын 6,538,698.7 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшлыг хүлээн авч данс бүртгэлд тусгасан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус номын сангийн захирлын тушаалаар 2017 онд эхэлсэн Өрнө дахины сан хөмрөгийн тооллого дуусаж тооллогоос гарсан дүгнэлтийн дагуу цахим системд аравтын ангийн хөрвөгдөж ороогүй номын данс нэмэх, форматаар байрлагдсан номыг ШУ-ны ангилал, үсэг дарааллаар зохион байгуулах, ном бүрийг бар коджуулах, нэг бүрчилсэн бүртгэлд давхар данслагдсан номуудыг дахин нягтлах ажлын гүйцэтгэл 83 хувь байна.

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2015 онд эхэлсэн Монгол Улсын Үндэсний номын сангийн шинэ барилгын ажил 2023 оны байдлаар 90 хувийн гүйцэтгэлтэй байгаа ба 2024 оны 5 дугаар сард барилгыг ашиглалтад оруулахаар төлөвлөн ажиллаж байна. Барилга ашиглалтад орсноор сан хөмрөгийн байр талбай нэмэгдэж, даац буурч, стандарт шаардлага хангагдаж, төрөлжсөн уншлагын танхим, суудлын тоо, цахим сан хөмрөг 3-4 дахин нэмэгдэх төлөвлөгөөтэй байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

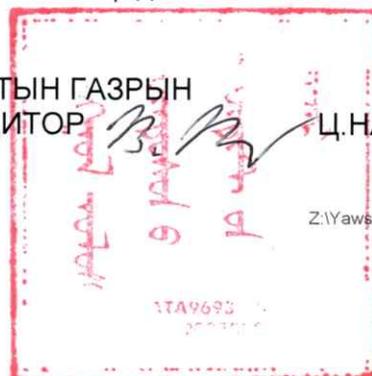
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	242,446,570.97	1,681,097,143.52
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	67,100.00
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	-	67,100.00
31110	Төгрөг	-	67,100.00
33	АВЛАГА	37,440,910.41	313,970,043.46
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,074,767.00	8,277,469.66
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	250,000.00	120,000.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	28,308,258.99	-
335	Бусад авлага	7,807,884.42	305,572,573.80
3351	Байгууллагаас авах авлага	7,304,894.00	305,065,983.38
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	502,990.42	506,590.42
34	УРЬДЧИЛГАА	2,665,944.00	71,187,750.50
34600	Урьдчилж гарсан зардал	2,665,944.00	71,187,750.50
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	202,339,716.56	1,295,872,249.56
351	Түүхий эд материал	700,000.00	652,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	700,000.00	652,000.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	56,677,230.00	46,605,366.00
354	Хангамжийн материал	144,962,486.56	1,248,614,883.56
35410	Бичиг хэргийн материал	22,280,338.00	51,374,758.00
35420	Аж ахуйн материал	3,641,117.00	8,592,414.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	88,845,549.56	89,073,299.56
35440	Түлш, шатах тослох материал	560,000.00	14,910,000.00
35450	Барилгын засварын материал	1,573,000.00	1,573,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	28,062,482.00	1,083,091,412.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	6,494,137,441.66	12,634,676,101.43
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	6,494,137,441.66	12,634,676,101.43
392	Биет хөрөнгө	6,214,685,766.36	11,499,372,206.13
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,316,283,636.00	1,316,283,636.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(529,255,413.28)	(659,816,041.60)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	25,300,000.00	59,020,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(25,300,000.00)	(850,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	1,046,219,554.06	5,539,371,431.13
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(606,498,782.84)	(889,117,677.69)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	575,391,481.50	1,527,962,135.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(174,567,289.32)	(139,571,417.95)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	2,974,884,400.00	2,974,884,400.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	90,015,162.60	169,260,682.60
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(54,651,594.16)	(53,492,829.16)
39217	Ном	1,576,864,611.80	1,655,437,887.80

Монгол Үндэсний номын сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

393	Биет бус хөрөнгө	279,451,675.30	1,135,303,895.30
39301	Програм хангамж	32,657,500.00	619,597,900.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(23,395,624.70)	(25,050,499.70)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	312,847,800.00	591,944,100.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(42,658,000.00)	(51,187,605.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	6,736,584,012.63	14,315,773,244.95
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	646,231.78	25,836,468.99
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	646,231.78	25,836,468.99
413	Өглөг	646,231.78	25,836,468.99
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	456,614.78	21,976,764.29
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	2,977.00	2,977.00
4136	Бусад өглөг	186,640.00	3,856,727.70
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	89,840.00	923,610.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	96,800.00	2,933,117.70
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	6,735,937,780.85	14,289,936,775.96
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	6,735,937,780.85	14,289,936,775.96
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,834,267,039.88	1,834,267,039.88
51101	Өмч: - төрийн	1,834,267,039.88	1,834,267,039.88
512	Хуримтлагдсан үр дүн	794,030,533.38	8,348,029,528.49
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	240,069,978.01	794,359,988.38
51220	Тайлант үеийн үр дүн	553,960,555.37	7,553,669,540.11
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	4,107,640,207.59	4,107,640,207.59
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	6,736,584,012.63	14,315,773,244.95

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,087,110,902.39	11,428,373,775.12
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	84,377,761.74	7,734,199,041.95
120	Нийтлэг татварын бус орлого	848,377,761.74	7,734,199,041.95
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	848,377,761.74	7,734,199,041.95
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	848,377,761.74	7,734,199,041.95
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,238,733,140.65	3,694,174,733.17
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,854,624,600.00	2,764,051,635.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,854,624,600.00	2,764,051,635.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	384,108,540.65	930,123,098.17
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	277,710,250.65	279,315,018.17
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	64,400,000.00	593,741,900.00

Монгол Үндэсний номын сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	41,998,290.00	57,066,180.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,540,179,847.02	3,878,206,735.01
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,540,179,847.02	3,878,206,735.01
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,437,551,945.18	3,723,179,982.64
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,626,061,782.85	2,343,810,934.82
210101	Үндсэн цалин	1,186,008,996.20	1,509,940,292.94
210102	Нэмэгдэл	169,414,832.65	242,872,317.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	215,455,000.00	277,012,500.00
210104	Урамшуулал	53,806,813.00	308,943,281.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	1,376,141.00	5,042,543.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	203,860,404.13	293,937,810.36
210201	Тэтгэврийн даатгал	140,333,152.21	202,189,549.94
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,494,060.63	23,780,515.05
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	13,001,427.90	18,756,010.17
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,094,108.04	4,437,714.19
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,937,655.35	44,774,021.01
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	61,902,962.54	82,849,942.55
210301	Гэрэл, цахилгаан	28,496,236.03	39,644,782.16
210302	Түлш, халаалт	25,012,725.51	34,484,463.81
210303	Цэвэр, бохир ус	8,394,001.00	8,720,696.58
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	110,858,021.77	191,232,509.73
210401	Бичиг хэрэг	26,498,202.00	38,226,309.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,208,500.00	15,280,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	22,214,111.77	38,237,527.73
210404	Ном, хэвлэл	18,232,456.00	29,526,224.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,168,500.00	6,953,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	37,536,252.00	63,009,049.00
2105	Нормативт зардал	2,779,500.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,779,500.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	14,306,015.00	-
210604	Урсгал засвар	14,306,015.00	-
2107	Томилолт, зочны зардал	-	45,912,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	-	45,912,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	96,972,902.00	88,113,089.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	75,904,204.00	80,130,656.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	5,250,000.00	5,250,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	171,000.00	160,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,777,700.00	1,673,800.00
210807	Газрын төлбөр	4,732,798.00	898,633.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	105,600.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	7,031,600.00	-

Монгол Үндэсний номын сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	320,810,356.89	677,323,696.18
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,420,415.00	2,059,440.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,822,631.00	14,929,783.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	312,567,310.89	660,334,473.18
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	102,627,901.84	155,026,752.37
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,800,000.00	70,203,482.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	25,799,947.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	37,528,535.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,800,000.00	6,875,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	99,827,901.84	84,823,270.37
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	82,202,892.87
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	99,038,740.84	-
213304	Хөрөнгийн	789,161.00	2,620,377.50
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	546,931,055.37	7,550,167,040.11
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	7,029,500.00	3,502,500.00
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	7,029,500.00	3,502,500.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	7,029,500.00	3,502,500.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	553,960,555.37	7,553,669,540.11

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,261,678,927.39	3,726,115,492.16
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,261,678,927.39	3,726,115,492.16
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,854,624,600.00	2,764,051,635.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,854,624,600.00	2,764,051,635.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	407,054,327.39	962,063,857.16
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	293,756,537.39	307,623,277.16
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	64,400,000.00	593,741,900.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	48,897,790.00	60,698,680.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,224,018,047.39	3,621,922,951.16
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,224,018,047.39	3,621,922,951.16
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,093,081,886.56	3,161,831,359.41
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,619,220,343.25	2,328,740,231.83
210101	Үндсэн цалин	1,180,606,781.20	1,524,979,645.78
210102	Нэмэгдэл	169,395,386.05	244,605,743.95
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	215,411,364.00	275,852,263.76

Монгол Үндэсний номын сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210104	Урамшуулал	53,806,812.00	283,302,578.34
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	201,005,861.00	294,542,543.80
210201	Тэтгэврийн даатгал	146,595,875.48	211,092,595.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,158,793.70	22,526,427.25
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,169,115.25	17,748,341.57
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,643,823.04	4,185,797.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,438,253.53	38,989,382.86
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	61,902,962.54	74,427,367.03
210301	Гэрэл, цахилгаан	28,496,236.03	36,004,108.70
210302	Түлш, халаалт	25,012,725.51	29,108,968.75
210303	Цэвэр, бохир ус	8,394,001.00	9,314,289.58
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	75,479,406.77	154,183,660.73
210401	Бичиг хэрэг	19,920,450.00	31,547,368.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,518,500.00	29,630,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	22,434,111.77	38,346,976.23
210404	Ном, хэвлэл	14,552,950.00	11,674,691.50
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,168,500.00	7,953,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,884,895.00	35,031,225.00
2105	Нормативт зардал	1,406,000.00	10,889,500.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,406,000.00	10,889,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,600,415.00	28,996,506.50
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	17,875,106.50
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,250,500.00	531,800.00
210604	Урсгал засвар	15,349,915.00	10,589,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	-	45,912,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	-	45,912,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	114,509,487.00	180,536,824.52
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	93,088,789.00	159,234,691.52
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	5,250,000.00	5,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	171,000.00	163,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,777,700.00	4,320,000.00
210807	Газрын төлбөр	4,732,798.00	898,633.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	105,600.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	7,383,600.00	10,920,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,957,411.00	43,602,725.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,212,900.00	19,250,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,744,511.00	24,352,725.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	130,936,160.83	460,091,591.75
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,800,000.00	70,203,482.00
213204	Ажил олгогчоос олгохбусад тэтгэмж, урамшуулал	-	25,799,947.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	37,528,535.00

Монгол Үндэсний номын сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,800,000.00	6,875,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	128,136,160.83	389,888,109.75
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	82,202,892.87
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	99,038,740.84	-
213304	Хөрөнгийн	29,097,419.99	307,685,216.88
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	37,660,880.00	104,192,541.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	37,695,980.00	104,125,441.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	37,695,980.00	104,125,441.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	37,695,980.00	104,125,441.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	37,695,980.00	104,125,441.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(37,695,980.00)	(104,125,441.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(35,100.00)	67,100.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	35,100.00	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	67,100.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,834,267,039.88	4,107,640,207.59	240,069,978.01	6,181,977,225.48
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,834,267,039.88	4,107,640,207.59	240,069,978.01	6,181,977,225.48
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	553,960,555.37	553,960,555.37
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,834,267,039.88	4,107,640,207.59	794,030,533.38	6,735,937,780.85
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	329,455.00	329,455.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,834,267,039.88	4,107,640,207.59	794,359,988.38	6,736,267,235.85
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	7,553,669,540.11	7,553,669,540.11
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,834,267,039.88	4,107,640,207.59	8,348,029,528.49	14,289,936,775.96

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,857,038,300.00	2,681,848,742.13	175,189,557.87	93.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,857,038,300.00	2,681,848,742.13	175,189,557.87	93.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,700,723,100.00	2,618,520,260.13	82,202,839.87	97.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,112,827,500.00	2,067,540,634.83	45,286,865.17	97.9
210101	Үндсэн цалин	1,282,153,300.00	1,263,780,048.78	18,373,251.22	98.6
210102	Нэмэгдэл	336,323,400.00	244,605,743.95	91,717,656.05	72.7
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	319,932,000.00	275,852,263.76	44,079,736.24	86.2
210104	Урамшуулал	174,418,800.00	283,302,578.34	(108,883,778.34)	162.4
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	264,103,500.00	261,768,076.80	2,335,423.20	99.1
210201	Тэтгэврийн даатгал	179,590,300.00	178,318,128.05	1,272,171.95	99.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	21,128,200.00	22,526,427.25	(1,398,227.25)	106.6
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	16,902,700.00	17,748,341.57	(845,641.57)	105.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,225,700.00	4,185,797.07	39,902.93	99.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	42,256,600.00	38,989,382.86	3,267,217.14	92.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	85,536,500.00	74,427,367.03	11,109,132.97	87.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	39,054,500.00	36,004,108.70	3,050,391.30	92.2
210302	Түлш, халаалт	36,149,100.00	29,108,968.75	7,040,131.25	80.5
210303	Цэвэр, бохир ус	10,332,900.00	9,314,289.58	1,018,610.42	90.1
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	74,837,400.00	82,385,862.95	(7,548,462.95)	110.1
210401	Бичиг хэрэг	6,723,200.00	9,223,100.00	(2,499,900.00)	137.2
210402	Тээвэр, шатахуун	748,900.00	720,000.00	28,900.00	96.1
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	22,426,600.00	22,385,800.45	40,799.55	99.8
210404	Ном, хэвлэл	32,332,200.00	32,111,667.50	220,532.50	99.3
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,959,400.00	7,953,400.00	(2,994,000.00)	160.4
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,647,100.00	9,991,895.00	(2,344,795.00)	130.7
2105	Нормативт зардал	689,500.00	689,500.00	-	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	689,500.00	689,500.00	-	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	69,424,800.00	69,325,465.00	99,335.00	99.9
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	68,800,000.00	68,793,665.00	6,335.00	100.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	624,800.00	531,800.00	93,000.00	85.1

Монгол Үндэсний номын сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	89,865,400.00	58,951,128.52	30,914,271.48	65.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	78,858,500.00	46,228,995.52	32,629,504.48	58.6
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	5,000,000.00	5,000,000.00	-	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	148,200.00	-	148,200.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	164,800.00	163,500.00	1,300.00	99.2
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,522,800.00	2,522,000.00	800.00	100.0
210807	Газрын төлбөр	911,600.00	898,633.00	12,967.00	98.6
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	121,300.00	-	121,300.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	2,138,200.00	4,138,000.00	(1,999,800.00)	193.5
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,438,500.00	3,432,225.00	6,275.00	99.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,438,500.00	3,432,225.00	6,275.00	99.8
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	156,315,200.00	63,328,482.00	92,986,718.00	40.5
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	156,315,200.00	63,328,482.00	92,986,718.00	40.5
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	25,800,000.00	25,799,947.00	53.00	100.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	130,193,700.00	37,528,535.00	92,665,165.00	28.8
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	321,500.00	-	321,500.00	-
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,857,038,300.00	2,681,848,742.13	175,189,557.87	93.9
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,857,038,300.00	2,681,848,742.13	175,189,557.87	93.9
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,857,038,300.00	2,681,848,742.13	175,189,557.87	93.9
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-	-	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	-
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	112	88	24	78.6
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	61	64	(3)	104.9
620003	Үйлчлэх ажилтан	50	23	27	46.0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	112	88	24	78.6
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	62	65	(3)	104.8
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	50	23	27	46.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		961,786,757.16
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		961,786,757.16
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		647,226,540.28
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		261,199,597.00
210101	Үндсэн цалин		261,199,597.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		32,774,467.00
210201	Тэтгэврийн даатгал		32,774,467.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		105,465,573.78
210401	Бичиг хэрэг		22,324,268.00
210402	Тээвэр, шатахуун		28,910,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		15,961,175.78
210404	Ном, хэвлэл		9,919,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		28,350,330.00
2105	Нормативт зардал		10,200,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		10,200,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		29,979,706.50
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		19,390,106.50
210604	Урсгал засвар		10,589,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал		45,912,000.00
210702	Дотоод албан томилолт		45,912,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		121,524,696.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		112,795,696.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		1,947,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх		6,782,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		40,170,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		19,250,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		20,920,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		6,875,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		6,875,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		6,875,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг		307,685,216.88
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		307,685,216.88
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		961,853,857.16
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		961,853,857.16
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		307,623,277.16

Монгол Үндэсний номын сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		593,741,900.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		60,488,680.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		67,100.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		67,100.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 113,048.5 мянган төгрөгийн 1 алдаа илэрснийг аудитын явцад залруулсан.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Зардлыг гүйлгээ тооцооны дансаар дамжуулаагүй байна.	1	113,048.5					1	113,048.5				
Дүн	1	113,048.5					1	113,048.5				

Аудитаар нийт 24,119.4 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 5,841.1 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоож, 503.0 мянган төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 17,775.3 мянган төгрөгийн зөвлөмж өгсөн.

Аудитаар илэрсэн 24,119.4 мянган төгрөгийн зөрчил нь бидний тогтоосон 25,401.8 мянган төгрөгийн материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өглөө.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Тайлант онд өглөг үүсгэсэн.	1	17,775.3					1	17,775.3				
Он дамжсан өглөг, авлагыг барагдуулаагүй байна.	1	503.0			1	503.0						

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Монгол Үндэсний номын сангийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Үндсэн ажил үүргээ гүйцэтгэж ажилласан ажилтнуудад илүү цалин олгосон.	1	1,600.0	1	1,600.0								
Нэр бүхий ажилтнуудад ажлын үзүүлэлтийг харгалзалгүй урамшуулал олгосон.	1	4,241.1	1	4,241.1								
Дүн	4	24,119.4	1	5,841.1	1	503.0	1	17,775.3				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
			Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил						
Шилэн дансны цахим системд 339,812.4 мянган төгрөгийн 6 мэдээллийг хугацаа хоцроон байршуулсан байна.	1	-			1	-
Дүн	1	-			1	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил						
Дансанд бүртгэсэн газрын хэмжээ кадастрын хэмжээнээс зөрүүтэй.	1	-			1	-
Дүн	1	-			1	-
Нийт дүн	2	-			2	-